

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna

2.50 z odb. w Adm.

2.95 z odb. do domu

PORANNE

10 gr.

ROK 1 (VII.)

Kraków, Piątek 18 listopada 1938 r.

Nr. 169 (322)

Głód grozi Żydom w Niemczech

Fala prześladowań przybiera na sile

Po zamachu na dyplomata niemieckiego w Paryżu odbyły się w całych Niemczech burzliwe demonstracje antyżydowskie. Dopiero teraz można ustalić rozmiary zniszczeń. Poniżej podajemy relację naszego korespondenta z Berlina.

W ubiegły piątek o świcie

prawie wszystkich mieszkańców Berlina wyrwał ze snu przeciągły ryk syren samochodów straży ogniowej, które głucho dudniąc mknęły po opustoszałych o tej porze ulicach miasta.

Z ulicy dobiegał jednocześnie szum tłuczonego szkła oraz

głuche odgłosy ciężko opadających przedmiotów.

Każdy, zanim jeszcze otrzymał wiadomości o tym, co się dzieje, domyślał się, że jest to echo zamachu paryskiego.

Z daleka widziało się już łuny pożarów i słupy ognia wzbijające się w powietrze. To płonęły synagogi. Z pracy strażaków można było wnioskować, że pożary zauważono za późno, że nie można już było opanować żywiołu, ponieważ pompy straży ogniowej były przeważnie skierowane nie na żydowskie domy modlitwy, lecz na przyległe domy, które należało zabezpieczyć przed ogniem.

Wyloty ulic zamykały kordony policji, nie przepuszcza-

jącej tłumu, który w milczeniu przypatrywał się pożarowi. Odważniejsi starali się zasięgnąć języka u policjantów. Nie otrzymywali jednak odpowiedzi.

Ulice, na których mieściły się sklepy żydowskie przedstawiały przejmujący widok. Gdzie jeszcze wczoraj były sklepy, dziś zionęły pustką czarnej jamy.

Z istic niemiecką systematycznością zostały zdemolowane wszystkie sklepy. Nie przepuszczono nawet najmniejszych. Wszędzie szyby zostały wybite, urządzenia zniszczone, a towar wyrzucony na ulicę.

I właśnie ta systematyczność i nieomyślność (nie zniszczono

ani jednego sklepu aryjskiego) nasuwała mimo woli przypuszczenie, że akcja była zorganizowana.

Wkrótce na ulicach pojawiła się armia sprzątaczy, którzy w milczeniu zaczęli usuwać ślady zniszczenia.

Gęsto krążyły samochody policyjne, obławowane ludźmi o wyglądzie semickim. Przewoziło się ich do aresztów, aby „ochronić przed zemstą oburzonego ludu”.

Aresztowania te miały charakter masowy. O ilości aresztowanych krążyły fantastyczne trudne na razie do sprawdzenia wiadomości. Jedni twierdzą, że w całej Rzeszy aresztowano (Dokończenie na str. 6-ej).

Chamberlain i min. Halifax

wyjadą do Paryża 23 b. m.

PARYŻ. Komunikat francuskiego M.S.Z. stwierdza, że premier brytyjski Chamberlain oraz minister Spraw Zagranicznych lord Halifax przybędą w towarzystwie swych małżonek z wizytą oficjalną do Paryża w środę dnia 23 listopada o godz. 17-ej.

Tego samego dnia premier francuski Daladier wyda na cześć gości brytyjskich bankiet w palacu Ministerstwa

Spraw Zagranicznych.

W dniu 24 listopada premier Chamberlain i minister lord Halifax będą przyjęci przez prezydenta Lebrun, który wyda na ich cześć śniadanie w Pałacu Elizejskim. Wieczorem tego samego dnia odbędzie się obiad i raut w ambasadzie angielskiej.

Brytyjscy mężowie stanu opuszczą Paryż w piątek dnia 25 listopada o godzinie 10-ej rano.

Bojówkarze Wołoszyna hulają

na Rusi Podkarpackiej

BUDAPESZT. Z Rusi Podkarpackiej nadchodzą wiadomości, że bojówki Wołoszyna, zorganizowane za pieniądze czeskie rozwijają w dalszym ciągu akcję terrorystyczną.

W wielu miejscowościach liczba zabitych Karpatorusinów dochodzi do kilkudziesięciu o-

sób. Terrorysty zamordowali dyrektora szkoły w Pereczszynie oraz spalili doszczętnie miejscowości Ljuta i Scontos.

Zandarmi czescy uprowadzili kilkudziesięciu członków partii Brody'ego, do koszar, gdzie ich rozebrano i bito aż do utraty przytomności.

Napady na Żydów w Gdańsku

Oficjalne wyjaśnienie

GDAŃSK. Referent prasowy partii narodowo-socjalistycznej ogłosił komunikat, w którym podaje, że partia nie zorganizowała żadnych napadów na Żydów i nie bierze za nie odpowiedzialności; napady

dokonywane w Gdańsku są dziełem rozgoryczonych jednostek.

Równocześnie w komunikacie tym partia nawołuje do spokoju.

We wtorek wieczorem przyjechał do Poznania samochodem w charakterze prywatnym ks. małżonek holenderski Bernard w towarzystwie brata swego Lippe Biesterfeld i hr. Mielżyńskiego z Wichlińskiem.

Ks. Bernard w Poznaniu

W środę przybyła holenderska następczyni tronu

go, z którym obu książąt Lippe Biesterfeld łączą od dzieciństwa bardzo bliskie i przyjacielskie stosunki, podobnie jak i z całą rodziną hrabiów Mielżyńskich.

Po krótkim wypoczynku w hotelu „Bazar”, ks. Bernard wraz z bratem i hr. Mielżyńskim wyjechał samochodem do Iwna, majątności hr. Mielżyń-

skiej, wdowy po ś. p. hr. Ignacym Mielżyńskim. W lasach iwieńskich odbędzie się w tych dniach wielkie polowanie z udziałem wielu osób ze sfer ziemianskich.

W środę przejeżdżała przez Poznań do Iwna również następczyni tronu holenderskiej go ks. Julianna ze swoją córeczką, ks. Beatrix.

Ks. Julianna bawiła ze swym mężem i córeczką od paru dni w Wojnowie, majątności księcia Lippe Biesterfeld, położonej w Niemczech tuż nad granicą polską.

Do Iwna wybiera się ks. Julianna, aby przedstawić hr. Mielżyńskiej swoją córeczkę ks. Beatrix, przyszłą następczyni tronu holenderskiego.

Król Rumunii w Londynie

powitany serdecznie przez króla angielskiego

LONDYN. Królewscy goście rumuńscy zostali wczoraj przyjęci entuzjastycznie przez ludność Londynu.

Na 10 minut przed przyjazdem pociągu z Dover na dworzec Victoria przybył król Jerzy w mundurze polnego marszałka armii angielskiej.

Dworzec udekorowany był chorągwiami o barwach rumuńskich. Poza dygnitarzami dworskimi na stacji obecni byli premier Chamberlain, lord Halifax, lord mer Londynu sir Frank Bovater, poseł angielski w Bukareszcie sir Reginald Hoare oraz szefowie sztabów generalnych armii, floty i lotnictwa.

Punktualnie o godz. 16.10 pociąg wiozący króla rumuńskiego wysiadł na stację. Pierwszy wysiadł z pociągu król Karol we wspianym mundurze admirała marynarki rumuńskiej.

Król Jerzy powitał serdecznie obu gości. Przy dźwiękach hymnu narodowego rumuńskiego monarchowie obu państw przeszli przed kompanią honorową, następnie król Jerzy i król Karol siedli do karozy królewskiej i odjechali do pałacu Buckingham.

Mimo nieprzychylniej pogody dość gęstej mgły, ulice wiodące do pałacu wypełnione były tłumami, które entuzjastycznie witały przejeżdżających orszak.

Zdaniem dzienników paryskich rozmowy, jakie król rumuński Karol przeprowadził w Londynie, a następnie w Paryżu nie będą pozbawione znaczenia dla dalszego rozwoju rumuńskiej polityki zagranicznej.

W szczególności przypuszcza się, że w rezultacie rozmów, jakie król Karol odbędzie w Londynie na temat ekonomicznej sytuacji Europy południowo-wschodniej — zawarte zostaną umowy gospodarcze rumuńsko-angielskie. Przewidują tutaj dalej, że Rumunia poczyni w Londynie wielkie zamówienia materiałów zbrojeniowych.

(dalsze wiadomości w numerze)

Francja nie odda żadnej kolonii

PARYŻ. We wtorek w południe premier Daladier odbył długą rozmowę z min. Spraw Zagranicznych Bonnet, w rezultacie której oświadczonego dziennikarzem, że Francja zdecydowana jest nie oddawać żadnej ze swoich kolonii.

Poderżnął kobiecie gardło

tajemniczy towarzysz libacji

W lesie pod Bujwiną (pow. święciański) znaleziono na polu zwłoki kobiety z przeciętym gardłem, okryte płaszczem, chustką i białym prześcieradłem. Zwłoki leżały obok fła-

cego się ogniska, przy którym stała niedopita butelka wódki.

Na miejsce zbrodni udali się z Wilna wywiadowcy, celem ustalenia sprawców zbrodni i ustalenia tożsamości ofiary.

Co robili możni tego świata 11-XI 1918 r.

Józef Piłsudski wrócił z Magdeburga — Hitler płakał na wieść o ucieczce Wilhelma II — Mussolini denerwował się z powodu anarchii we Włoszech — Chamberlain marzył o walce — Benesz realizował swe hasła

Francuski dziennikarz Pierre Danines opublikował bardzo ciekawe zestawienie, o tym co robili możni tego świata 11 listopada 1918 roku, które poniżej podajemy.

KANC. HITLER.

W szpitalu wojskowym w Pasewald na Pomorzu nawpół oślepy mężczyzna zalewał się łzami, gdy dowiedział się, że w Kiel i Wilhelmshaven zbuntowali się marynarze, że Wilhelm II uciekł i że sam Hindenburg poradził mu uciec... Hitler cierpiał niewymownie, gdy słyszał, że

Tak wyglądał Mussolini w 1918 r.

jego towarzysze są zwolennikami rewolucji...

— Nie zadenuncjowałem ich — oświadczył później — ponieważ czułem, że walka decydująca jest bliska. Co się tyczy mnie, to postanowiłem w tym momencie rzucić się w wir polityki.

Posiedzenie Rady Ministrów

Omawiano sprawę przyłączonych ziem i nowego dekretu prasowego

We wtorek o godz. 6 po południu odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów. Porządek dzienny posiedzenia był bardzo obszerny tak, że narady przeciągnęły się do późnej nocy.

Załatwiono szereg spraw związanych z przyłączeniem Zaolzia oraz innych ziem, które dotychczas należały do Czechosłowacji, rozciągając moc obowiązującą ustaw państwowych na nowe terytoria Polski.

Obszerną dyskusję wywołał projekt nowego dekretu prasowego, który został z różnymi poprawkami uchwalony.

W tej chwili na terenie kraju obowiązują kilka ustaw prasowych. Na obszarze n. p. b. zaboru austriackiego i pruskiego obowiązują jeszcze ustawy zaborców. Od dawna dawał się odczuwać brak jednolitego ustawodawstwa. Powodowało to du-

żądliwość w praktyce władz administracyjnych. Nowy dekret prasowy usunie ten stan rzeczy i wprowadzi jednolite przepisy dla całego kraju.

W najbliższych dniach odbędzie się specjalna konferencja prasowa na której przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przedstawią główne wytyczne nowego dekretu prasowego.

Nominacje 32 senatorów oczekiwane z dużym zainteresowaniem

W kołach politycznych oczekują z dużym zainteresowaniem nominacji 32 senatorów przez Prezydenta Rzplitej. Wymienia się szereg nazwisk wybitniejszych działaczy społecznych i politycznych, ale są to oczywiście zupełnie dowolne przypuszczenia.

Lista nominatów ukaże się przypuszczalnie jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia, ale żadne nazwiska nie są znane, bowiem decyzja jest zależna li tylko od Prezydenta Rzplitej. Nie

jest oczywiście wykluczonym, że na liście tej znajdą się również niektórzy senatorowie — nominaci z poprzedniej kadencji.

W poprzednich Izbach zasiadali wszyscy premierowie rządów pomajowych. B. premier Sławek wszedł do Sejmu, a po zostali zasiadali w Senacie bądź z wyboru bądź z nominacji. Prof. Kazimierz Bartel, który z początku odmówił przyjęcia nominacji pod koniec kadencji jednakże zasiadł na fotelu senatorskim. Czy i obecnie Prezydent powoła do Izby wyższej wszystkich premierów pomajowych oświadcza najbliższa przyszłość.

W kuluarach sejmowych, które się nieco ożywiły przypuszcza się, że raczej nie, przypominając, że przecież b. premier Koszowski najmocniej atakował rząd, a b. premier Sławek również nie należy do entuzjastów obecnego kierunku politycznego.

MUSSOLINI

Benito Mussolini, ciężko ranny w r. 1917 wpadł we wściekłość, gdy dowiedział się o anarchii panującej we Włoszech. Wkrótce jeszcze większa wściekłość go ogarnęła, gdy dowiedział się o warunkach pokoju przedłożonych przez Wilsona oraz jego sprzeciwowi przeciwko przyłączeniu Fiume do Włoch.

— Wyrzeczenie się tego — pisał — w roku 1878 było pozbawione mądrości i zręczności, obecnie zaś było idiotyczną porażką.

MUSTAFA KEMAL

Na drugim krańcu morza Śródziemnego młody generał bez zajęcia pałał gniewem wracając do Konstantynopola. W meczetach fontanny były nieczynne, wędrowni handlarze znikli z ulic i miasto wyglądało jak wymarłe. Turcy byli zmęczeni. Mustafa Kemal wiedział już czego pragnie i był przekonany, że osiągnie cel. Anglicy zmusili go do ucieczki pod Aleppo lecz okopując się w łańcuchu górskim, które tworzą granicę naturalną z Azją Mniejszą, wydał rozkaz swym oddziałom, aby za żadną cenę nie pozwoliły nieprzyjacielowi przekroczyć tej linii. I linii tej, która obecnie tworzy prawie że granicę Turcji, nie udało się przeszedł nieprzyjaciół. Tak postanowił Mustafa, który 11 listopada 1918 roku, myślał o legalnym objęciu władzy.

PIŁSUDSKI.

Do Warszawy wrócił Józef Piłsudski, urzędując swym wielki sen o wskrzeszeniu Niepodległej Polski.

STALIN.

A tymczasem w Rosji w której szalała wojna domowa. Stalin objął kierownictwo nad operacjami wojennymi. Między nim i Trockim były już w danej chwili stosunki bardzo napięte.

DALADIER

Profesor historii Edward Daladier, wyruszył na front jako sierżant, a wrócił jako kapitan odznaczony pięcioma orderami. Miał 30 lat. Wykładał poprzednio w Grenoble, Lille i Marsylii, a po wojnie wykładał tylko w ciągu kilku miesięcy w Concordet, ponieważ zbyt silnie pociągała go polityka. Pozostawił więc nauczanie, zabrał się do czynnej polityki i po roku został posłem do parlamentu.

CHAMBERLAIN.

Nic wówczas nie wykazywało, że Neville Chamberlain zdołałby walczyć. Na kierowniczym stanowisku, które mu powierzył Lloyd George w Obronie Narodowej, nie powiodło mu się. Nie mogąc przebaczyć Lloyd George'owi, który go uważał „za prowincjonalną o umyśle prowincjonalnym”, wrócił na stanowisko burmistrza do Birmingham. Lecz przyzwyczajając się do życia londyńskiego i ciągnęło go tam z powrotem. Ponadto pociągała go walka. Wystawił więc swą kandydaturę w Ladywood i po miesiącu został wybrany posłem. Syn Józefa Chamberlaina, brat Austena Chamberlaina w 50-tym roku życia zajął miejsce w Izbie Gmin na ławkach przeznaczonych dla najmłodszych posłów.

EDEN

A tymczasem Eden, który zaciągnął się do wojska mając 17 lat, wrócił z frontu kapitanem, odznaczony krzyżem „Military Cross”. Dwaj oficerowie armii,

Podobizna Hitlera z r. 1918.

angielskiej, którzy w przyszłości mieli być królami Anglii, zrzucili w tym samym czasie swoje mundury.

EDWARD VIII

— Podczas gdy myślę o przyszłości — mówił wówczas przyszły król Anglii Edward VIII zrzucając mundur oficerski — o obowiązkach, które kiedyś spadną na mnie, czuję, że doświadczenie zdobyte na froncie, bardzo mi się przyda...

JERZY VI

Jego brat, obecny król był oprowadzany przez jedną myśl: pragnął zdobyć dyplom pilota i starał się uzyskać pozwolenie ojca, Jerzego V, który w końcu ustąpił i zgodził się na to...

Z KARLSBADU DO NOWEGO JORKU.

Podczas gdy sierżant Konrad Henlein, który nieco później został nauczycielem gimnastyki przebywał we Włoszech w obozie dla jeńców, Benesz realizował swoje marzenie.

— Gdy po raz pierwszy przekroczył próg sali, gdzie zebrali się wszyscy możni tego świata — pisał — nie dowierzałem własnym oczom. Przed trzema laty znajdowałem się w Asch i przebiegałem przez lasy, chcąc przekroczyć granicę czeską... A teraz znajdowałem się u boku delegatów Francji, Anglii, Stanów Zjednoczonych, Włoch, Japonii, Serbii, Grecji, Belgii i Portugalii. A teraz miałem dołączyć głos do głosów wszystkich

tych krajów i decydować o losach Europy.

Podsekretarz stanu amerykańskiego ministerstwa marynarki Franklin Roosevelt przybył do Francji. Spotkał się z Fochem i odwiedził Brest, Bordeaux oraz inne miasta Francji. A przewodzący partii demokratycznej byli zrozpaczeni z powodu jego podróży ponieważ pragnęli wystawić jego kandydaturę na gubernatora stanu Nowy Jork. W Ovidzie żołnierze 3-go pułku piechoty z trudem przyzwyczaili się do surowej dyscypliny, jakiej wymagał od nich młody oficer, Francisco Franco, który nie dawno wrócił z Maroka.

A INNI?

Wszystko działo się w 1916 roku. Przed 20 laty... Ghandi wówczas dawał Anglii dowody niezaprzecznego lojalizmu, a Charlie Chaplin zachęcony swoim powodzeniem, zainstalował się w Hollywood we własnym studio. W Sztokholmie 12-letnia dziewczynka, która od pewnego dnia będzie nazywała się Greta Garbo, przygotowała się do obietnicy posady w perfumerii a Albert Einstein mógł w dalszym ciągu prowadzić swe prace nad teorią względności dzięki rencie, jaką wypłacał mu rząd niemiecki nawet podczas wojny...

Dwadzieścia lat... To prawie nic. A tymczasem wówczas nie można było słuchać jazzu z Londynu przez zwykłe przekręcenie gałki w aparacie radiowym, ani wsiąść do samolotu, aby udać się z Paryża do Londynu...

Potworny mord w Krzemieńcu

Ofiarą padł korespondent Syndykatu Emigracyjnego

Przed rokiem wielkie wrażenie w Krzemieńcu i Równem wywołało tajemnicze zniknięcie Władysława Krasickiego, korespondenta Syndykatu Emigracyjnego, którego żona pracowała w Krzemieńcu w wydziale powiatowym.

W chwili zaginięcia Krasicki posiadał przy sobie większą ilość paszportów zagranicznych podjętych tegoż dnia w Syndykatie Emigracyjnym w Równem i przeznaczonych dla emigrantów zamorskich. Niezależnie od tego podjął on znaczną sumę pieniędzy.

Z początku podejrzewano więc, że Krasicki stał w zmoście z przestępcami politycznymi lub kryminalnymi i oddał paszporty do ich użytku. Ale zaraz odrzucono to podejrzenie, ponieważ stwierdzono, że udał się z Równa do Krzemieńca, zatrzymał się w własnym mieszkaniu, a następnie wszelki ślad po nim zniknął.

Władze śledcze stanęły wobec wielkiej zagadki i prowadziły śledztwo z niezwykłą skrupulatnością, aż wreszcie po roku zostało ono uwieńczone odnalezieniem spalonych szczątków zwłok. Popiół oddano do chemicznej analizy, a z najdrobniejszych nawet szczątków zrekonstruowano z misterną precyzją czaszkę i użębienie zamordowanego i w ten sposób ustalono, że są to szczątki po Krasickim, którego zamordowano, zwłoki poćwiartowano na drobne kawałeczki i spalono dla zatarcia śladów.

Luźne z początku poszlaki przeciwko Stanisławowi Goliaśowi, urzędnikowi wydziału powiatowego w Krzemieńcu, coraz bardziej zacieśniały się. Istnieje podejrzenie, że morderstwa dokonano na tle erotycznym i aresztowano Goliaśa, który nie przyznaje się do winy.

Blizsze szczegóły ze względu na dobro śledztwa są trzymane w tajemnicy.

Wesoły Kącik

Los samotnego

Jak to się stało, że spokojny i stateczny kawaler, pan Teofil, kopnął rodziną i w dodatku jedyną ciotkę poniżej krzyża i wyrzucił ją za drzwi?

Rzecz się miała tak.

Pan Teofil zachorował na grypę.

Początkowo bolała go głowa, miał dreszcze, ale nie sądził, że by to było coś poważnego.

Dopiero kiedy wezwany z Ubezpieczalni doktor dał mu tydzień zwolnienia od pracy, pan Teofil przeraził się nie na żarty.

— Zwolnienie mi daje?! O, śle ze mną! Śmierć pewno nie daleko!

I ciężko mu się zrobiło na duszy. Nie bał się śmierci. Ale żał go ogarnął na myśl, że nikt go po śmierci nie pożałuje.

Sam jeden był na świecie. Ani żony, ani dzieci, ani bliskich przyjaciół.

— Czy nikt nad grobem nie zapłaci? — jęknął.

Z rodziny miał tylko jedną, jedyną ciotkę Agatę.

— Może ona? — pomyślał — Może ona nad moim grobem parę łez uрони?

Posłał natychmiast kartkę do ciotki. Żeby przyszła, nie zwlekając.

Przyszła zasapana.

— Co się stało? — Czego chcesz?

— Ciociu... — powiedział słabym głosem pan Teofil — Jestem ciężko chory...

— Nic ci nie będzie... — mruknęła ciotka — Złego diabła nie biorą!

Pan Teofil spojrzał jej z niepokojem w oczy.

— Ciociu... A jeżeli umrę?... Czy ciocia pójdzie na mój pogrzeb?

Ciotka wzruszyła ramionami.

— Dlaczego bym miała nie iść? Krewniak jesteś. I z resztą mam na Powązki nie daleko.

— A ciotuniu... — badał co raz bardziej wzruszony pan Teofil. — Czy ciotunia zapłaci nad moim grobem?...

Ciotka energicznie zaprzeczyła głową.

— O, co to, to nie!

— Dlaczego?

— Bo ostatnio na oczy choruję i mój doktor zabronił płakać.

— Ciotuniu! Ale przecież ja nikogo nie mam! Nikogo prócz cioci, kto by po mnie zapłakał...

— Kiedy ci mówię, że mi od płaczu oczy puchną! Potem cały dzień nic nie widzę!

— To ciotka nawet łzy nie uрони? — jęknął pan Teofil.

— A po kie licho mam sobie oczy psuć?

Egoizm ciotki oburzył pana Teofila. Ze zdenerwowania aż usiadł na łóżku.

— To taka z cioci ciotka? — ryknął — Dla najbliższego krewniaka oczu szkoda?! Idź ciotka na złamanie karku! Nie chcesz po mojej śmierci płakać, to za życia popłacasz!

Pomimo gorączki zerwał się z łóżka, kopnął ciotkę, jak się już rzekło, poniżej krzyża i wyrzucił ją za drzwi.

Potem wrócił do łóżka i tak się ze zmartwienia spocił, że na jutro wyzdrowiał.

Napoleon Sadek.

Składajcie ofiary na

FUNDUSZ

OBRONY

MORSKIEJ

Sfałszowany testament syna cara Aleksandra III

34 miliony franków dostało się w ręce dwóch awanturników — Jeden z milionerów żyje obecnie w nędzy — Sensacyjny proces odsłania kulisy niebywałej afery

PARYŻ. Przed sądem paryskim toczy się od poniedziałku rozprawa przeciwko 80-letniemu emigrantowi rosyjskiemu Aleksandrowi Starickiemu, który przed wojną był jednym z najbardziej znanych prawników - rejentów w Petersburgu, a obecnie oskarżony jest o udział w sfałszowaniu testamentu admirała Aleksiejewa.

Admirał Aleksiejew był namiestnikiem Kaukazu i uchodził za naturalnego syna cara Aleksandra III-go.

Aleksiejew zmarł bezdzietnie w r. 1917, pozostawiając olbrzymi majątek w Rosji oraz 34 miliony złożone w banku Morgana w Paryżu. W ciągu 11 lat nikt o ten spadek nie zgłaszał się.

Dopiero w r. 1928, dawna przyjaciółka admirała pani Wolsfeld i syn. b. administratora dóbr Aleksiejewa niejaki Derens zgłosili się do sądu paryskiego, okazując testament sporządzony rzekomo przez admirała Aleksiejewa w kancelarii notarialnej Starickiego w Petersburgu i opatrzonej pieczęcią Starickiego i zapisujący wszystkim dobra w Rosji różnym towarzystwom dobroczynnym, zaś pieniądze — pani Wolsfeld i Derensowi.

Siostra zmarłego admirała, przebywająca na emigracji, testament zakwestionowała. Jednakże sądy paryskie po rozpatrzeniu sprawy i po wysłuchaniu Starickiego jako świadka uznają ważność testamentu, a spadek został wypłacony.

Jak się okazało, większość z 34 milionów fr., t. j. dwadzieścia parę milionów franków wypłacono dwóm awanturnikom rosyjskim, Chasinowom, ojcu i synowi, którzy w porozumieniu

z Wolsfeldową i Derensem oraz Starickim sfałszowali cały testament.

Wolsfeldowej wypłacano tylko 6 miln. fr., Derensowi półtora miliona franków.

Starickij za swoje usługi w fałszerstwie otrzymał półtora miliona franków i żyje obecnie w nędzy w Paryżu, ponieważ większą część tej kwoty musiał oddać swojej żonie, która zagroziła mu zadecyzowaniem, a

która po otrzymaniu pieniędzy opuściła go.

Starickij tłumaczy się przed sądem, że sfałszował testament w przekonaniu, iż admirał Aleksiejew, który był jego znajomym, istotnie zamierzał zapisać swą przyjaciółkę pieniądze.

W czasie rozprawy stwierdzono, że główni sprawcy fałszerstwa Chasinowie ojciec i syn, którzy obecnie uznani zostali za zaginionych, bawili przed paru tygodniami w Paryżu.

KASZEL

UPORCZYWY ŁAGODZI I USPAKAJA SYROP ŻYWKOSTU ŚWIEŻEGO
Mgr. E. GOBIECA SPRZEDAŻ: APTEKI I DROGERIE. SKŁAD GŁÓWNY
W-WA MIODOWA 14. Flakon 3 złote

Jesienna sesja parlamentu

we Francji zapowiada się burzliwie

PARYŻ. O północy z wtorku na środę wygaś termin pełnomocnictw dla rządu Daladier. W ostatnim jeszcze momencie w dzienniku urzędowym ukazało się 19 nowych dekretów, będących uzupełnieniem pierwszej transzy dekretów.

Jak wiadomo, minister Reynaud zaniechał wydania zapowiedzianej drugiej transzy, która miała przynieść pewne złagodzenie ciężarów, nałożonych na społeczeństwo.

Wśród 19 dekretów, jakie się ostatnio ukazały, mających wyraźny charakter drugoplanowy, znajduje się m. in. dekret o organizacji badań naukowych dla obrony narodowej, jak również dekret, na mocy którego ministrowie obrony narodowej mogą wymagać od dyrekcji fabryk, pracujących dla wojska, by cały personel składał się z pracowników narodowości francuskiej.

Sprawozdawca parlamentarny „Le Jour”, „Echo de Paris” notuje, iż zaniechanie przez ministra Reynaud publikacji drugiej transzy dekretów gospodarczych, która w przeciwieństwie do pierwszej, mówiącej o oszczędnościach, przynieść miała zarządzenia, obejmujące raczej

wydatki, wywołało w gabinecie wyraźne napięcie stosunków między min. Reynaud a zainteresowanymi ministrami kolonii, handlu, robót publicznych, rolnictwa i marynarki.

Wobec wygaśnięcia pełnomocnictw coraz bardziej na porządek dzienny zainteresowania kół politycznych wchodzi sprawa zwolnienia izb. Cała prasa zgodnie wyraża przekonanie, iż jesienna sesja parlamentarna zapowiada się bardzo burzliwie i że zaraz na początku zebrania się parlamentu przed rządem

Daladier stanie sprawa sformowania nowej większości parlamentu.

Komuniści i socjaliści deklaruja z góry zdecydowaną opozycję. Prawica natomiast, zachowując rezerwę, formułuje na łamach prasy warunki polityczne, na jakich byłaby skłonna udzielić poparcia gabinetowi Daladier.

Warunki te krystalizuje prawnica w trzech punktach: 1) odroczenie wyborów, 2) reforma ordynacji wyborczej, 3) rozwiązanie partii komunistycznej.

Tajemniczy wybuch na statku

Sprawa zajęło się ministerstwo sprawiedliwości

NOWY JORK. Dochodzenia, prowadzone przez amerykański urząd morski w sprawie wybuchu, wskutek którego niemiecki statek motorowy „Vancouver” poważnie uszkodzony został w dn. 3 listopada w zatoce San Francisco, zostały odroczone na czas nieoznaczony.

Minister gospodarstwa Roper oświadczył wczoraj, iż wybuch spowodowany został widocznie jakimś działaniem zewnętrznym, wobec czego dalsze dochodzenie należało przekazać ministerstwu sprawiedliwości.

nym, wobec czego dalsze dochodzenie należało przekazać ministerstwu sprawiedliwości.

Żądania prez. Roosevelta

WASZYNGTON. Prezydent Roosevelt zapowiedział, iż żąda od kongresu uchwalenia nowych ustaw, upoważniających siły zbrojne Stanów Zjedn. do interwencji w obronie jakiegokolwiek kraju kontynentu amerykańskiego przeciwko wszelkim napaściom z zewnątrz.

Zderzenie podługu z parowozem

BRUKSELA. Na dworcu Ath zderzył się pociąg osobowy z manewrującym parowozem. 10 osób zostało rannych w katastrofie.

CHRONIE ZDROWIE!

“OLLA”

GUM..?

Z NAJLEPSZYCH NAJLEPSZE!

Order Podwiązki

nadał król Jerzy królowi rumuńskiemu

LONDYN. Podczas bankietu wydanego wczoraj wieczorem w pałacu Buckingham przez angielską parę królewską na cześć króla rumuńskiego Karola II obaj monarchowie wygłosili toasty. Król Jerzy VI w przemówieniu swym podkreślił więzy przyjaźni a przede wszystkim pokrewieństwa, które łączą króla Rumunii z angielskim domem panującym.

W dalszym ciągu swego przemówienia król Wielkiej Brytanii wskazał na braterstwo broni obu narodów podczas wojny światowej.

W odpowiedzi swej król Karol II wyraził nadzieję, że przyjaźń angielsko - rumuńska zostanie jeszcze bardziej zacieśniona.

Bankiet był wydany w białozłotej sali balowej pałacu Buckingham. Wszyscy członkowie rodziny królewskiej obecni w Londynie, premier i większość ministrów oraz szefowie zagranicznych misji dyplomatycznych brali udział w obiedzie ga-

lowym. 160 gości zajęło miejsce przy ustawionym w podkowie stole.

Słynny złoty serwis, którego wartość wynosi kilka milionów funtów szterlingów, był użyty podczas bankietu.

Królowa Elżbieta miała na sobie krynolinę ze srebrnej lamy oraz diadem z brylantów.

Przed bankietem król Jerzy VI nadał królowi Karolowi II najwyższe odznaczenie angielskie — order Podwiązki a następcy tronu, Wielkiemu Wojewodzie Michałowi — krzyż królewskiego orderu Wiktorii.

Międzynarodowe Towarzystwo popierania emigracji Żydów

Zebrano już na cele Towarzystwa milion florenów

HAGA. Uczyniono tu pierwszy krok w kierunku stworzenia towarzystwa międzynarodowego dla kolonizacji żydowskiej. Organizacja ta ma popierać emigrację Żydów z Europy środkowej i ułatwiać im kolonizację na niektórych terytoriach.

15 b. m. we wtorek nastąpiło ukonstytuowanie się towarzystwa, przy czym zebrano od razu na cele towarzystwa przeszło milion florenów.

TAJEMNICA CZARNEJ DAMY

K. RYLSKI

SENSACYJNA POWIEŚĆ
WSPÓŁCZESNA OSNUTANA
PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Saruskowie ukryli Poradzkiego przed pościgiem, a następnego dnia z rana pożyczili mu pieniądze na dalszą podróż.

Może i było to szczęście Poradzkiego, że nie miał dostatecznej sumy pieniędzy, by natychmiast powrócić do domu.

Bo poza tym, że poszukiwano go w okolicy, jako niebezpiecznego szaleńca, — dała Irena znać o wszystkim swej bandzie w Polsce. Dom jego został natychmiast okrążony ludźmi z „Bractwa Białych” w taki sposób, by Seweryn Poradzki nie mógł powrócić do domu żywy i opowiedzieć policji o wszystkim.

Los jednak chciał, by Poradzki, osłabiony takimi przejściami, powrócił do swego domu... Jakież jednak jeszcze ciężkie przejścia czekały tego wcześniej postarzałego, złamanego człowieka.

Pieniądze, które otrzymał, nie starczyły mu nawet na przejazd do Berlina... A w drodze musiał posilić się, nie potrafił wyciągnąć ręki po prośbie.

Dopiero teraz przekonał się Poradzki, jak to ciężko kroczyć człowiekowi po równej drodze, gdy się raz w życiu poślizgnie.

Po opuszczeniu pary staruszków, którzy pospieszyli mu z pomocą, opracował sobie Poradzki cały plan działania.

Powróci do Berlina: pamięta adres dwóch firm z którymi pozostaje w zażyłych stosunkach...

Wnet jednak musiał się wyrzec tej myśli: stało się to z chwilą, gdy po długim czasie, ujrzał siebie po raz pierwszy w lustrze małej stacyjki kolejowej, gdzie oczekiwał nadejścia pociągu...

Stał jak wryty, przyglądając się obcej, postarzałej zupełnie twarzy.

— To mam być ja? — pytał sam siebie, z wciąż rosnącą trwogą.

Długo, odruchowo potrząsał zrozpaczony głową: rozpacz nie opuszczała go, wydało mu się, że śni i dłońmi zaczął wodzić po swej twarzy.

A więc to jest on, Seweryn Poradzki?

Stara, zmarszczona twarz. Zapadłe policzki. Głęboko osadzone, bezbarwne oczy. Ani jednego ciemnego włosa. A takiego odzienia powstydziliby się nawet porządny żebrak.

A więc to jest on?

Kiedyz to się tak zmienił? — dziwi się sam sobie. — Czyżby zmienił się owej nocy, gdy uciekał z domu obłąkanych? A więc prawdą jest, że człowiek może pod wpływem cierpienia zesiwieć w ciągu jednej nocy?

I to wszystko sprawiła ona, diaboliczna Irena? Ach, jakże byłby szczęśliwy, gdyby jej nie poznał.

I gdy stwierdził zmianę na swojej twarzy, zrezygnował z chęci zwrócenia się do znajomych firm w Berlinie.

Tak, tak, przypomina sobie wszystkie z nimi zawarte transakcje. Mógłby im przypomnieć nawet rachunki, ale czy może w takim odzieniu przyjść do tych firm? Któż mu uwierzy, że jest Sewerynem Poradzkiem? Nie znali się przecież nigdy osobiście. Wszystko było załatwiane przez pocztę, albo za pośrednictwem banków. Czy w takim stanie woźny wpuści go do gabinetu dyrektora?

O, ciężka rzeczywistość nauczyła go, jak ma się odnosić do ludzi. Rzadko który zechce mu okazać ludzkie uczucia, rzadko który zechce otworzyć przed nim swe serce i kieszeń. Na ogół ludzie skłonni są tylko rzucać kamieniem w upadłych, uciemiężonych...

Wspomina więc ze zdziwieniem tych dwoje staruszków, którzy okazali mu tyle serca i dobroci, w czasie, gdy wszystkie drzwi były przed nim zamknięte.

Nigdy im tego nie zapomniał. Odwdzięczył się im tysiącrotnie, tak jak obiecał. Ale wie, że tacy ludzie są rzadkością, że więcej być może nie napotka podobnych do nich ludzi na drodze swego życia...

W kilku pismach zauważył ogłoszenie, że szuka się obłąkanego „Zygmunta Łabędzkiego, który przed kilku dniami zbiegł z domu wariatów, i prosi się każdego, kto go spotka, by natychmiast przekazał w ręce policji. Łabędzki jest niebezpieczny dla otoczenia”.

Idzie więc Poradzki na piechotę z miasta do miasta, ze wsi do wsi z opuszczoną głową, z bladą twarzą...

Ale nikt go nie zaczepia, jest przecież spokojny i cierpiący; komu wpadłoby do głowy, że ten nieśczęśliwy człowiek jest obłąkanym?

Seweryn Poradzki nie zwraca się również do nikogo. Wierzy, że osiągnie swój cel, tylko Halina i dzieci twierzą mu, poznają go od razu... Wobec nich nie będzie zmuszony legitymować się...

Ta oto myśl dodaje mu otuchy i odwagi. Czy jednak osiągnie tą drogą swego celu? Czy nie upadnie wycieńczony z siły?

Sprzedał palto, zegarek i jedyny pierścionek, jaki mu pozostał. Nie zauważył tego, że zmienił się jeszcze bardziej: w twarzy jego nie ma już ani kropli krwi. Sprawia wrażenie maski z wosku...

Czyż wypadnie mu paść tak na środku ulicy? Tego dnia nie miał jeszcze nic w ustach, organizm jego jest wycieńczony, może powinien zaryzykować i zameldować o wszystkim policji? Może napisać do domu?

Ale opatrność, która go wzięła w swą opiekę i prowadziła go do celu, nie dała mu i teraz zginąć... Wypadło mu wychylić kielich goryczy do dna.

Gdy pewnego razu stał tak złamany i zrozpaczony, nagle poczuł, jak mu coś pcha się do ręki. Wnę usłyszał jakiś głos:

— Weźcie staruszk... Niech pan zje! Pan jest na pewno głodny...

Dreszcz przebieg po jego ciele, a najbardziej drżała dłoń jego gdy mu podano bułkę ze świeżą szynką:

— Jedz staruszk, to jest zupełnie świeże...

Poradzki nie spostrzegł nawet twarzy tego człowieka, widział tylko jego plecy, gdy się odwrócił i poszedł dalej...

Jakiś ból nieukojonny chwycił go za gardło. Ale instynkt życia, który jest w każdej żyjącej istocie nie dał mu zginąć, to też mocno trzymał w swym ręku bułkę. Drżącą ręką podmiósł ją do swych ust...

Pierwszy kęs żebraczy, który połknął wraz z łzami goryczy... (Dalszy ciąg jutro).

GDZIE MOJ MAŁ?

Z. LIRSKI

TRAGICZNE DZIEJE TROJGA LUDZI, RZUCONYCH NA FALE LOSU

Tomkowa opowiedziała Nelly, czym zajmuje się jej „ojciec”.

— Możesz na mnie polegać mam... Dam mu należytą odprawę...

Ale w głębi serca Nelly żałowała, że użyła tych słów. Mimo wszystko czuła litość dla „ojca”. Był przecież zawsze dla niej taki dobry. A obecnie? Przecież tak ją kochał... Ciągłe ją całuje. A gdy matka krzyczy na niego, aby przestał, Nelly się zdaje, że matka jest zazdrosna o nią, dopada więc wówczas do matki i zaczyna ją całować...

— Tak — pomyślała Nelly — nie powinnam być dla niego zła. Powinnam mu tylko pomóc. W gruncie rzeczy jest przecież dobrym ojcem i człowiekiem o niezłym charakterze. Warunki wytrąciły go tylko z równowagi... Tak, słyszałam i czytałam o tego rodzaju wypadkach... „Matka” ma rację... Nie wolno go opuszczać... To mogłoby jeszcze gorzej na niego wpłynąć...

Nagle Tomkowa pociągnęła ją za rękaw i odciągnęła o kilka kroków od bramy, rzekła z przerażeniem:

— Czy słyszysz, Nelly? Nareszcie wychodzą...

Szybkim krokiem oddaliły się o jeszcze kilka kroków i ukryły się za szerokim drzewem stojącym na skraju chodnika. Zaraz z bramy wyszło kilku mężczyzn, wśród których znajdował się również Tomek. Nelly i Tomkowa poznały jego głos.

Po kilku chwilach pochłonęły ich ciemności nocy.

Dopiero wówczas Nelly z „matką” weszły do mieszkania. „Goście” pozostawili dwie puste butelki po whisky i powietrze przepełnione dymem papierosów. Tomkowa i Nelly ogarnął taki wstyd, że nie mogły sobie spojrzeć w oczy. Ponieważ było już bardzo późno, Nelly udała się do swojego pokoju i położyła się do łóżka.

Ale nie mogła zmruczyć oka przez wiele jeszcze godzin. Tajemnica, która jej zdradziła „matka”, nie dawała jej spokoju.

— W jaki sposób można ocalić nieszczęśliwego ojca? — pytała się siebie.

I w końcu zmęczona Nelly zasnęła, nie przeczuwając wcale, co przyniesie jej następny dzień...

Tak, już następnego dnia spotkało Nelly wielkie szczęście, którego wcale nie przeczuwała.

Szczęście bowiem nie posługuje się posłami, i nigdy nie zawiadamia o tym, że nadchodzi... Przychodzi samo i to zupełnie niespodzianie...

I właśnie tak nieoczekiwanie zapukało ono na jutro do serca Nelly.

Przybyło ono w godzinę po przyjściu Nelly do pracy, która uroczym uśmiechem się zza lady do kupujących, będąc najpiękniejszą, najwspanialszą reklamą...

Stary William Hopkins, doświadczony, dzielny kupiec, od dawna już spostrzegł, że nie oszukał się na ładnej sprzedawczyni, Nelly. Kasa wyraźnie wskazywała, że od czasu jak zaangażował ją do pracy w swej perfumerii, zwiększyła się znacznie ilość kupujących... Do jego stałych klientów, którzy w poważnym mierze rekrutowali się z kobiet, doszli inni kupujący: elegancyści, młodzieńcy, oraz starsi panowie. Prawie codziennie zjawiali się w sklepie, aby coś kupić i czekali na to, aby obsłużyła ich Nelly, chcąc przy tej okazji zamienić z nią kilka słów i spojrzeć w jej wspaniałe oczy...

Pozostałe sprzedawczynie w perfumerii, które przyroda nieco skrzywdziła, zapominając podkreślić ich urodę, w skrytości ducha nienawidziły Nelly, najmłodszej i najładniejszej wśród nich. Bały się jednak otwarcie wykazywać, jakie do niej żywią uczucia, a odwrotnie poprzychlebiały się jej. Mimo zawiści zdawały sobie sprawę, że Nelly przynosi im wiele korzyści... Dzięki bowiem Nelly, która przyciągała klientelę, mister Hopkins traktował lepiej wszystkie sprzedawczynie i patrzył przez palce na wiele ich błędów i przewinień... Powodzenie Nelly przysłańało to wszystko...

Tego dnia, w chwili gdy Nelly załatwiała jedne-

go z kupujących i zamierzała przystąpić do drugiego, otworzyły się nagle drzwi gabinetu szefa. Mister Hopkins wysunął głowę i zawołał:

— Miss Nelly! Proszę wejść do mnie!

I drzwi zamknęły się z powrotem.

Wszystkie sprzedawczynie zwróciły uwagę na słowa szefa i instynktownie skierowały wzrok na Nelly.

Co to ma znaczyć?

Zazwyczaj mister Hopkins, gdy miał skarcić jedną ze sprzedawczyń, za jej niedbałość lub złe traktowanie klienta, nie czynił tego z miejsca. Czekał do wieczora, gdy zamykano sklep, gdy zniknął ostatni kupujący.

A tu nagle wzywał Nelly do siebie...

Najsilniej była tym oszołomiona Nelly. Serce zaczęło walić jej jak młotem i rumieniec pokrył jej twarz. Nagły dreszcz, który ją przebiegł, miał taki skutek, że wypadł jej z rąk flakon z drogimi perfumami, jaki zamierzała pokazać kupującemu. Odetchnęła z ulgą, gdy stwierdziła, że flakon nie rozbił się.

— Czego chce ode mnie szef? — pytanie to nie dawało jej spokoju.

Z wielkiego oszołomienia nie mogła ruszać się z miejsca i z błyskawiczną szybkością przemysłała jej przez umysł następujące myśli:

— Czy coś przeszkobiłam? Czy ktoś z kupujących złożył na mnie skargę?...

— A może mister Hopkins zamierza wymówić mi posadę? — pomyślała nagle z przerażeniem.

Przypomniała sobie bowiem, jak przed kilkoma dniami szef denerwował się, gdy był niezadowolony z jednej ze sprzedawczyń i oświadczył:

— Tak! Już najwyższy czas, abym zmienił personell! Niech inni, niech moi konkurenci również zapłaczą „przyjemności” posiadania tego rodzaju sprzedawczyń!

Nelly już wówczas była przekonana, że również i ją miał mister Hopkins na myśli... Mówił przecież o całym personelu... A ona była najmłodsza, najkrócej pracowała w jego przedsiębiorstwie...

— Tak, — była przekonana Nelly — zaraz mister Hopkins oświadczy mi, że ma mnie dość, że mogę sobie pójść...

I ciós ten musiał ją spotkać właśnie w chwili gdy przypuszczała, że dostanie podwózkę, że będzie więcej zarabiała, aby móc wciągnąć „ojca” z bagna, w którym coraz bardziej grzązał...

Myśl ta całkowicie przybiła ją na duchu. Nie słyszała wcale, jak pozostałe sprzedawczynie szeptały jej do ucha:

— Nelly ruszaj się, przecież szef cię woła!... (Dalszy ciąg jutro)

Kalendarz dnia

CZWARTEK

17
Listopada

Salomei p. Grzego
za Lud.
Słowiański: Zbisa
wa.
Słońca wsch. 6.59,
zach. 15.42.
Księżycy wsch. 1.35
zach. 13.28.

KRONIKA HISTORYCZNA:
1648 Wybór Jana Kazimierza królem
Polski.
1796. Car Paweł wypuszcza Kościusz
kę z więzienia.
1834. Zmarł Maurycy Gosławski, po
eta i powstaniec.
1918. Zaciekle walki z Ukraińcami o
Lwów.

PRZYSŁOWIA LUDOWE:

Od świętej Salomei,
Zima i st w nadziei.

RADY PRAKTYCZNE:

Jabłka zimową porą przechowywać
w miejscu chłodnym i suchym ułożo
ne na półkach luzem, aby się nie sty
kały.

CIEKAWY WIADOMOŚCI:

W ciągu 60 minut zakłady automos
bilowe na świecie wypuszczają około
700 nowych samochodów.
W Afryce największym jeziorem
jest Wiktorja, mające obszar 68.500
kilometrów.

PAUL BRINGUIER

Hollywood — raj i piekło kobiet „Stand In” — ludzie bez jutra

Autor był obecny w atelier pod
czas nakręcania filmu „Ośma Zona
Sinobrodęgo”. Jedną ze scen filmu
rozgrywa się w księgarni paryskiej, z
której, przez oszklone drzwi, widzi
się ruch panujący na ulicach Paryża.
Scena ta była nakręcona w Holly
wood.

39.

Jak nakręcono tę scenę w
Hollywood, zapytają czytelnicy?

Za pomocą pomyslowego, ale
zarazem bardzo prostego tricku.
Za dekoracją w odległości
dwóch metrów od zewnętrznej
strony oszklonych drzwi znajdu
je się wielki czarny ekran. Pod
czas gdy aktorzy grają wśród
dekoracji — księgarni parys
kiej, wyświetla się na tym ekr
nie film zrobiony w Paryżu i
przedstawiający ulicę.

Światło jest tak dokładnie
zrównoważone, uzgodnienie ak
cji na ekranie i w „księgarni”
jest tak doskonałe, że odnosi się
wrażenie, iż statyści, którzy
wchodzą lub wychodzą z księ
garni przez szklane drzwi, mie
szają się z tłumem wyświetla
nym na ekranie.

Złudzenie jest tak całkowite,

że ja, znajdując się w studio, w
niektórych chwilach miałem wra
żenie iż nagle zostałem przenie
siony do Paryża, iż przez te os
zklone drzwi widzę rzeczywi
ście Łuk Triumfalny i Pola Eli
zejskie.

Przechodzi się następnie w a
telier do nakręcania innej sceny.
Tym razem jest to sypialnia o
bita białą satyną. Dla Amerykan
symbolem wyrafinowanego luksu
su jest bowiem biała satyna.
Znow ustawia się odpowiednio
aparat i nastawia się światła.

Trwa to nieskończenie długo.
Pomocnicy reżysera krzyczą
na całe gardło i gorączkowo wy
machują rękoma. Lubitsch zaś
znow zaczął spacerować po ate
lier w zamyśleniu. Ma on po
piół cygara na twarzy, na ubra
niu, lecz nie zwraca na to uwa
gi. Jest bowiem tak zamyślony,
że nie widzi, co się wokół niego
dzieje.

Wśród dekoracji widzę Gary
Coopera i Claudette Colbert,
którzy posłusznie podnoszą się,
siadają i znow się podnoszą. Me
chanicy, krzyczą do nich „uwa
ga!”, pomocnicy obracają nimi
jak lalkami, trzymając ich za ra
miona.

— Gwiazdy są bardzo łagodne
— pomyślałem, — a przy tym
mało się je tutaj szanuje.

Przyjrzałem się jednak lepiej
obu gwiazdom i stwierdziłem ze
zdumieniem, że to ani Gary
Cooper, ani Claudette Colbert.
Byli to tylko aktorzy, którzy
ich dublowali, ich „stand in”,
jak nazywa się ich w żargonie
filmowym.

Każda gwiazda ma swego
„stand in”. Zawsze tego same
go, który nakręca z nią każdy
film. Jest to jedyna osobistość,
która nie może mieć w Holly
wood żadnych nadziei na przy
szłość. Nikt nie zwraca na
„stand in” uwagi, nikt nie trak
tuje go poważnie. On bowiem
nie gra, ani nie mówi, musi tyl
ko godzinami stać w oślepiają
cym świetle reflektorów. Wyma
ga się od niego wyłącznie, aby
był tak samo zbudowany, miał
tę samą cerę, ten sam kolor wło
sów, oraz ten sam sposób bycia
co gwiazda, która tymczasem
wypoczywa w swej kabinie. O
trzymuje on tę samą pensję co
statysta, ale jest pozbawiony na
dziei wybiecia się, którą żywi naj
lichszy nawet statysta. Nawet
jeśli ma talent, nie będzie miał
nigdy okazji wykazania go, a
jeśli przypadkiem ktoś o tym
nawet wie, wspomnienie gwiaz
dy, którą odtwarza, każe o tym
zapomnieć.

Nie było jeszcze wypadku,
aby „stand in” wybił się.

Dzieje „stand inów”, którzy
kręcili obecnie zamiast Claudet
te Colbert i Gary Coopera są
niezwykle wzruszające.

Przed piętnastu laty, młode
dziewczęta Claudette Colbert i
Katarzyna Risley, poznały się i
serdecznie się zaprzyjaźniły. O
bie czuły powołanie artystyczne
i obie marzyły o wielkiej karie
rze artystycznej. Claudette pra
gnęła być malarką, a Katarzyna
muzyczką.

Los jednak chciał inaczej. Pew
nego wieczoru Katarzyna pozna
ła na balu młodego oficera. Mło
dzi ludzie pokochali się z pierw
szego wejrzenia i wkrótce się po
brali. Po ślubie Katarzyna mu
siała opuścić Nowy Jork, aby

udać się wraz z mężem do jego
garnizonu na Zachód i przyja
ciółki rzewnie płakały przy roz
staniu.

Z początku korespondowały
ze sobą, ale z biegiem czasu kon
takt urwał się i zapomniano o so
bie. Claudette w międzyczasie
pozostała wielką gwiazdą i była
szczęśliwa, a Katarzyna cierpia
ła coraz więcej. Gdy pierwszy
czar miłości prysnął, okazało
się, że mąż jej jest nieznającym
człowiekiem i po kilkuletnim
pożyciu, pomimo że miała troje
dzieci, rozwiodła się z nim, za
bierając z sobą dzieci. Wkrótce
znalazła się bez środków do ży
cia. Postanowiła wówczas zwró
cić się o pomoc do swej dawnej
przyjaciółki, Claudette i odwie
dziła ją w Hollywood.

Claudette z trudem poznała w
tej zniszczonej, zaniedbanej ko
biecie, Katarzynę. Gwiazdę ser
decznie wzruszyła opowieść
przyjaciółki. Wystarała się dla
niej o pracę w wytwórni, w któ
rej pracowała i Katarzyna stała
się jej „stand inem”. Dawna
przyjaźń odżyła z dawną siłą i
teraz często widzi się je razem.
Noszą te same suknie, mają ten
sam kolor twarzy i ten sam us

śmiech. Istnieje tylko ta różnica,
że Claudette Colbert zarabia
dwa tysiące dolarów dziennie, a
Katarzyna siedem.

Slim Talbot „stand in” Gary
Coopera jest również jego sta
rym kolegą. Obaj byli kowbo
jami w Teksasie i gdy Gary wy
bił się, sprowadził Slima do Hol
lywood. Talbot, wysoki, kości
sty mężczyzna, jest bardzo do
brym gimnastykiem i sportow
cem. Zarabia on wcale nieźle,
ponieważ jest „stand inem” jesz
cze innych aktorów i wykonuje
zamiast nich niebezpieczne wy
czyny. Skacze w nurty rzeki z
wysokiej skały, wyskakuje z
płonącego samochodu, lub trzy
ma się zębami liny zawieszanej
nad przepaścią. Jest on jedynym
„stand inem”, jakiego poznałem,
który nie jest przybity na du
chu i nie skarży się na swój los.
Dzieje się to prawdopodobnie
dlatego, że lubi karkołomne wy
czyny i czuje się w swoim żywio
le, gdy igra ze śmiercią.

Jutro:

„Gary Cooper bije
Claudette Colbert”

DINOL — DONT

rzeczywiście
najlepszą PASTA do

ZEBÓW

Nasz wielki konkurs filmowy

Ósma lista zakwalifikowanych przez komitet redakcyjny

Zgodnie z zapowiedzią podajemy dziś ósmą listę kan
dydatów i kandydatów, zakwalifikowanych przez komitet re
dakcyjny:

43. Edward Buczek, Warszawa
44. Jadwiga Juraszek, Warszawa
45. Barbara Wysocka, Wilno
46. Eugeniusz Gawart, Grodzisk
47. Władysława Bachlińska, Warszawa
48. Władysław Rola, p. Łosiec
49. Romuald Michalczyk, w. B. ernaty Średnie
50. Maria Dorosz, Włochy
51. Irena Wysocka, Wilno
52. Leokadia Kulczowska, Włocławek

JUTRO DALSZY CIĄG LISTY

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
**PRZY PRZEZIĘBIENIU,
GRYPIE: KATARZE**

Na małej wokandzie...

Noga wołowa

czyli: „Zawile odpowiedzi”

(A. E.) Przed Sądem Grodz
kim stanęła pani Matylda Dzie
liworska, właścicielka przedsię
biorstwa, które w Małopolsce
się „wyrab mięsa”, na Pomorzu
„rzeźnictwo”, a w b. Kongresów
ce „jatką” po prostu nazywa.

Akt oskarżenia zarzucał wspo
mnianej pani, iż uderzyła nogą
wołową niejakiego pana Kle
mensa Zupanka, za który to
czyn grozi kara aresztu do 1 ro
ku.

Jak się okazało na rozprawie,
pani Matylda jest osobą, która
nie umie odpowiadać jak należy
na pytania.

— Pani nazywa się Dzieliwor
ska, czy tak? — pyta sędzia.

— Nie. Z męża tak się nazy
wam, ale teraz obecnie Kurkows
ka się nazywam.

— Więc mąż jednak nazywa
się Dzieliworski?

— Owszem, proszę sądu, ale
z tem draniem nie żyję, więc się
wabię Dziurkowska, ponieważ
z Tadeuszem Kurkowskim mam
okoliczność.

— Czy przyznaje się pani do
uderzenia pana Zupanka nogą
wołową?

— Proszę sądu, nie mogę spa
migać, co akuratnie w ręku trzy

małam, czy nogie wołowe, czy
szponder, czy może w ogóle cie
lęcinę.

— Ale uderzyła pani czymś
pana Zupanka, tego, co tu stoi?

— Także samo detalicznie roz
poznać nie mogę, bo krótko wi
dzęca jestem, skutkiem czego
nawet przy sprzedaży się często
mylę i klejentkom kości zamiast
mięsa wtykam.

— Ale że jakiegoś mężczyznę
pani uderzyła, to chyba pani pa
mięta?

— Panie sędzio szanowny, jak
by to właściwie, he, hm...

— Proszę odpowiedzieć!

— Bo ja wiem... trudno mi
tak... bo niby jakby to...

Wymijające zeznania pani Ma
tyldy zdenerwowały bardzo pa
na Zupanka. Trzasnął pięścią w
pulpit:

— Czy oskarżona słyszała py
tanie sądu?

Pani Matylda krzyczy:

— Czy co słyszałam?!

— Pytanie sądu.

— Ech! Też pytanie!! A w o
góle idź pan do diabła.

Sąd skazał panią Matyldę na
dwa tygodnie aresztu.

Puder witaminowy

KUPON

Imię
Nazwisko
Adres
kolor dotychczas używanego
pudru

PENNY — **Gilet** PARIS

ZDOBĘDZIESZ POWODZENIE U MĘŻCZYZN, PIELEGNUJĄC RACJONALNIE CERĘ!

Najwybitniejsi lekarze dermatolo
dzy, zalecają stosowanie środków kos
metycznych, zawierających wita
miny. Odkrycie witamin jest dla
kosmetyki ukoronowaniem jej da
żeń i celów. Puder „Penny”, zawie
rający witaminy, odżywia, konser
wuje i uszlachetnia cerę, czyniąc ją
zdrową i powabną. Przy stałym uży
waniu witaminowego pudru „Pen
ny”, cera nabiera wyglądu młodzień
czego, staje się aksamitna i idealnie

matowa.
Pamiętajcie Piękne Pani! Wdzięk
i powodzenie zapewni Wam idealnie
matujący Puder Witaminowy „Pen
ny”.

Bezpłatną próbkę Pudru Witami
nowego „Penny” otrzymać można po
nadesłaniu wyżej umieszczonego ku
ponu za załączeniem znaczka poczt
owego na gr. 15 pod adresem — firm
„Gilet”, Warszawa — Wronia 71.

Głód grozi Żydom w Niemczech

(Początek na str. 1-ej).

wano 35.000 Żydów, inni znów są zdania, że 50.000, a inni, że tysiące umieszczono już w obozach koncentracyjnych.

Opowiadają, że wielu Żydów wolało odebrać sobie życie, a niżeli oddać się w ręce policji. Tak na przykład jeden z największych bankierów, Żyd, pozabawił się życia w chwili, gdy policja wkroczyła do jego mieszkania.

Według dotychczasowych po bieżnych obliczeń straty, poniesione przez Żydów w samym Berlinie, wynoszą około 13 milionów marek. Ponieważ Żydzi muszą na własny koszt naprawić zrujnowane przedsiębiorstwa przed oddaniem ich w ręce aryjskie, nałożona kontrybucja w wysokości miliarda marek jest w zasadzie znacznie wyższa.

Tak przedstawia się sytuacja w samym tylko Berlinie. Nie inaczej wygląda ona na prowincji. — Do Berlina napływają alarmujące wieści z prowincji o gwałtownych rozruchach antyżydowskich, które objęły cały kraj.

Po podcięciu korzeni, z których ludność żydowska czerpała soki, po zniszczeniu podstaw ekonomicznych życia żydowskiego, ulice Berlina po dwóch dniach rozruchów wróciły do normalnego wyglądu. W wielu zniszczonych sklepach wstawiono już szyby i wywieszono

tabliczki: „Przedsiębiorstwo centowe zaufanie opowiadają o rozmiarach prześladowań. Obawiają się ponadto wychodzić na ulicę, to też na mieście zupełnie nie widać ludzi o nie aryjskich twarzach.

W Berlinie krążą pogłoski o tym, że rząd Rzeszy zamierza wprowadzić oficjalne ghetto dla Żydów. W większych miastach mają być utworzone specjalne dzielnice dla Żydów. Handel i przemysł żydowski ma być ograniczony do minimum, ma zaspokajać wyłącznie potrzeby żydowskie. Żydom mają być wydawane specjalne racje żywnościowe i ma się wyznaczyć ustawowo, jak ma być wyznaczony majątek. Dzielnice żydowskie będą otoczone murem zakazów, uniemożliwiających wszelki kontakt z aryjskimi.

NIEOPISANA PANIKA WŚRÓD ŻYDÓW.

Trudno opisać panikę, panującą wśród ludności żydowskiej w Rzeszy. W dniu rozruchów właściciele sklepów, dowiedziawszy się o demolowaniu ich sklepów, wybiegli na ulicę, aby ratować dobytek. Było to jednak niemożliwe. Część towarów była bowiem całkowicie zniszczona, a ta która ocalała od pogromu i ognia była zatapiana przez straż ogniową.

Więść o ostrych ustawach antyżydowskich tak przybiła na duchu Żydów, że wielu z nich popełniło samobójstwo. Żydzi którzy zdołali oprzeć się rozpaczy, biegli do konsulatów: francuskiego, angielskiego i amerykańskiego o wizy, aby wyjechać za granicę.

Nastroj paniki wśród Żydów rośnie w dalszym ciągu i epidemia samobójstw szerzy się w zastraszający sposób. Wszystkie organizacje żydowskie poza „Hilfsvereinem” są zamknięte. Wszystkie żydowskie instytucje dobroczynne są nieczynne, wskutek aresztowania kierownictwa.

Wskutek represyj Żydzi są do tego stopnia przybiti na duchu, że obawiają się głośno mówić i tylko szeptem i to osobom, do których mają stupro-

centowe zaufanie opowiadają o rozmiarach prześladowań. Obawiają się ponadto wychodzić na ulicę, to też na mieście zupełnie nie widać ludzi o nie aryjskich twarzach.

W Berlinie krążą pogłoski o tym, że rząd Rzeszy zamierza wprowadzić oficjalne ghetto dla Żydów. W większych miastach mają być utworzone specjalne dzielnice dla Żydów.

Handel i przemysł żydowski ma być ograniczony do minimum, ma zaspokajać wyłącznie potrzeby żydowskie.

Żydom mają być wydawane specjalne racje żywnościowe i ma się wyznaczyć ustawowo, jak ma być wyznaczony majątek. Dzielnice żydowskie będą otoczone murem zakazów, uniemożliwiających wszelki kontakt z aryjskimi.

Ma się podobno wprowadzić w pociągach specjalne wagony, lub przedziały dla Żydów.

Dzikie metody reklamowe Stosowane są oczywiście w Ameryce

Z Ameryki donoszą o nowych metodach reklamowych, które nie grzeszą żubnią estetyką, ale które podobno przynoszą wielkie korzyści przedsiębiorstwom.

Oto na przykład z Bronxu do Manhattan prowadzi wysoki most, przez który codziennie przejeżdżają tysiące samochodów. Do obu filarów mostu są przytwierdzeni dwaj olbrzymi Murzyni z czarnego kamienia z których każdy ma około 6 me-

trów wysokości. Do ghetta mają też być włączeni aryjscy, którzy nie rozumieli się z żonami pochodzenia żydowskiego.

Pogłoski te noszą cechy prawdopodobieństwa ponieważ już obecnie ghetto jest częściowo wprowadzone. Z tego względu w niektórych miastach Żydzi są skazani na śmierć głodową, ponieważ nawet za pieniądze nie mogą kupić środków żywności.

Uchwały Rady Ministrów

Dnia 15 bm. odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów, na którym przyjęto szereg projektów dekretów prezydenta R. P.

Między innymi przyjęto projekt dekretu o zjednoczeniu z Rzeczpospolitą Polską ziem odzyskanych w listopadzie 1938

Zginęło 2-ch lotników

LONDYN. Samolot wojskowy uległ wczoraj wieczorem katastrofie pod Stradischall w hrabstwie Suffolk.

Dwóch lotników poniosło śmierć.

Przygnieciony maszyną

W Okoninie, pow. gródzkiej podczas ustawiania młockarni w zagrodzie rolnika Franciszka Tomaszewskiego maszyna przygniotła 21-letniego robotnika Konrada Kręckiego tak nieszczęśliwie że doznał on pęknięcia czaszki i poniósł śmierć na miejscu.

KUPON NA BEZPŁATNĄ PORADĘ PRAWNĄ

Dla uzyskania porady należy przedstawić dwa kupony.

Frontem do Morza!

Zmiana rządu węgierskiego

BUDAPESZT. W dniu wczorajszym doszło do zmiany rządu węgierskiego. Ustąpienie rządu zostało umotywowane tym, że powrót do macierzy węgierskich ziem północnych otwiera w historii kraju nową epokę, która wymaga rekon-

strukcji gabinetu na szerszych podstawach.

Sześćsto nowego rządu objął Bela Imredy. Zmiany nastąpiły na stanowiskach ministrów Rolnictwa, Sprawiedliwości, Obrony Narodowej i Przemysłu.

Makabryczne odkrycie w lesie

Dziki rozszarpały zwłoki obłąkanej

W lesie Mianowice — Lipie (gmina Książ Wielki) znaleziono pogryzioną czaszkę ludzką, kawałek klatki piersiowej, rękę w rękawie i ubranie kobiety.

Z odnalezionych na miejscu dokumentów ustalono tożsamość zwłok. Zmarłą była umysłowo — chora Antonina Wło-

darczyk, ze wsi Antolki. 12 września b. r. wydalila się z domu i wszelki ślad po niej zaginął. Przed tym często przebywała w lesie, gdzie upatrzyła sobie na mieszkanie dwa doły. Prawdopodobnie w jednym z nich zmarła z głodu, a po śmierci pogryzły ją dziki, które w tym lesie pojawiają się licznymi stadami.

Odzyskała wzrok

podczas... trzęsienia ziemi

Silne przeżycia, które pociągała za sobą wstrząs systemu nerwowego, bardzo często paraliżują na krótszy lub dłuższy okres działalność wzroku lub słuchu. Do rzadkości zaś należą wypadki, aby tą drogą człowiek odzyskał wzrok lub słuch.

Kanadyjskie gazety podają właśnie o tego rodzaju wypadku. 63-letnia pani Kate Mitchel z Toronto w dzieciństwie przeżyła chwile niesamowitego strachu i wskutek tego straciła wzrok. Ostatnio w Toronto zanotowano lekkie trzęsienie zie-

mi, które wywołało wielką panikę w mieście.

Pani Mitchel posiadała na tyle przytomności umysłu, że pobiegła do kontaktu elektrycznego i przekreśliła go, aby następnie można było stwierdzić skutki trzęsienia ziemi i natychmiast udzielić pomocy ofiarom wypadku.

Można sobie łatwo wyobrazić, jakie było jej zdumienie, gdy nagle ujrziała światło i kontury wszystkich przedmiotów, które z początku były zamglone, a które z każdą chwilą stawały się wyraźniejsze

Pod Kołami tramwajów poniosły śmierć dwie osoby

Dwa śmiertelne wypadki tramwajowe miały miejsce w Warszawie. Oba spowodowane zostały wskutek nieostrożności przechodniów, nie szanujących przepisów o ruchu pieszym i kołowym.

Pierwszy z nich wydarzył się na ulicy Grójeckiej. 13-letni uczeń szkoły powszechnej Edmund Lachmirowicz zam. na Okęciu wracał do domu. Nie chcąc płacić za bilet chłopiec uciekł się do tramwaju linii „A”, wysiadając bądź też wyskakując, gdy zbliżał się konduktor. W pewnym momencie chłopiec wychylił się i spadł mu czapka. Lachmirowicz wyskoczył, tak jednak nieszczęśliwie, że do stał się pod koła przyczepnego wozu.

Na krzyk pasażerów motorowy zatrzymał wagon i pośpieszono na ratunek nieszczęśliwemu. Pomoc okazała się jednak zbyt późna, koła tramwaju bowiem zmasakrowały ofiarę własnej nieostrożności.

Drugi wypadek wydarzył się na ulicy 6-go Sierpnia. Przed jednym z domów zatrzymała się taksówka z której wysiadł 63-letni inżynier i rolnik Stefan Buszczyński, naczelny dyrektor firmy „K. Buszczyński i Synowie” zamieszkały przy ulicy

Marszałkowskiej 21.

Nie zważając na silny ruch inżynier usiłował przebiec w niedozwolonym miejscu przez jezdnię tuż przed nadjeżdżającym elektrycznym wagonem linii „M”. Rozpędzony wagon wpadł na Buszczyńskiego.

Ciężko rannego i nieprzytomnego inżyniera przewieziono do domu, gdzie mimo usilnych zabiegów lekarzy zmarł.

Krzestem i... wazonem

bił parobka gospodarz z synem

W Godławku, gm. Wawer, wynikła bójka między ojcem i dwoma synami Dudzińskimi a parobkiem ich, Marianem Borkowskim. W czasie bójki jeden z Dudzińskich rzucił w Borkowskiego wazonem, uderzając go w głowę, a następnie poczęto bić go krzestem. Zaalarmowani

odgłosami bójki sąsiedzi pośpieszyli Borkowskiemu z pomocą.

Wezwano lekarza, który po nałożeniu opatrunków przewiózł go do szp. Przem. Pańskiego. O zajściu powiadomiono na policję, która prowadzi dochodzenie.

Kalisz czmychnął na rowerze

lecz wpadł w ręce mądrych ludzi...

Zawodowy złodziej, Izrael Kalisz, Warszawa, skradł Józefowi Kuszynskiemu (Żytina 45) pozostawiony na Elektoralnej przed domem nr. 3 rower. Za odjeżdżającym złodziejem

pogonił poszkodowany, dopędził go, lecz Kalisz rzucił się na prześladowcę, usiłując pobić go metalową pompką rowerową.

Zuchwały złodziej, celem zorientowania zgromadzonego tłumu, zaczął wołać, że został napadnięty przez rabusia. Ma nową ten nie udał się, wówczas złodziej rzucił się na zebranych chcąc wydostać się z koliska tłumu.

Złodzieja z trudem obezwładniono i oddano go w ręce policjanta. Kalisz został osadzony w więzieniu.

Skradła mężowi 3000 zł i wpłaciła na książeczkę P. K. O.

Do policji w Pomiechówku zgłosiła się Mendel Gotlib, właściciel młyna w osadzie Kosać, wo, zamieszkały tamże, i zawiadował, że żona jego, Dwojra, wzięła klucze od kasy, a następnie zabrała stamtąd 3.200 zł.,

które wpłaciła na książeczkę oszczędnościową P.K.O., wyrobioną na własne nazwisko. Policja wszczęła dochodzenie.

Zaznaczyć należy, że przed rokiem na mieszkanie Gotliba dokonano napadu.

1914

TADEUSZ RYŚ

1918

PRZEZ KREW: ŁZY

WSTRZASAJĄCA POWIEŚĆ
O WOJNIE, BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Było to w roku 1914. Młody major austriacki von Merizzi, adiutant wielkorządcy Bośni i Hercegowiny, pozostawał za służbie wywiadu rosyjski go. Spiskowcy młodserbscy wysłedzili działalność majora i po zamordowaniu jego kochanki, hrabiny Czardasz, wykradli szereg kompromitujących go dokumentów. Do majora przybył wysłannik spiskowców i okazał mu dowody jego działalności szpiegowskiej. Za cenę miłości zażądał by major, adiutant Policki, zamordował znieśławionego przez lud serbski namiestnika.

Gdy po kilku dniach, major nie wykonał rozkazu spiskowców, zniecierpliwiony przewodca ich, Milan Czabrinowicz, posłał do niego swą narzeczoną, Polkę, Aniele Grywińską, która współpracowała z rewolucjonistami. Grywińska zażądała wykonania ultimatum, ale von Merizzi podstępem uciekł za granicę i porwał ze sobą Polkę.

Do Sarajewa nadeszła tymczasem wiadomość o mających odbyć się we wrześniu 1914 roku manewrach nad granicą austriacko-serbską. Na manewry przybył również austriacki następcę tronu arcyksiążę Franciszek. Ferdynand Milan Czabrinowicz zwołał zebranie czołowych spiskowców serbskich, by omówić sprawę zamachu na arcyksięcia. W zebraniu uczestniczył między innymi, Gawryło Pryncyp.

Na zebraniu postanowiono wykonać zamach. Naczelnik organizacji terrorystów młodserbskich, szef sztabu srbkiego, Apis zatwierdził projekt zamachu. Rząd serbski, dowiedziawszy o planach swego szefa sztabu, obawiał się wojny. Nie mogąc przeciwdziałać knoaniom potężnego szefa sztabu, postanowił zawiadomić rząd austriacki o szykującym się zamachu. Jednakowoż nikt nie powiadomił arcyksięcia Franciszka. Ferdynanda o spisku na jego życie. Następcę tronu miał bowiem na dworze licznych wrogów. Cesarz Franciszek. Józef był następcą tronu i z niecierpliwością oczekiwał śmierci swego stryja by móc zająć jego miejsce na tronie.

Arcyksiążę Franciszek. Ferdynand udał się na manewry do Bośni i Hercegowiny, mimo iż uprzedzono go, że spiskowcy młodserbscy przygotowują zamach. Następcę tronu obawiał się, by go nie poślano o tchórzostwo. Podczas przejazdu ulicami Sarajewa rzucił młody terrorysta, Nedelko Czabrinowicz bombę. Bomba chybiła celu: raniła tylko adiutanta następcy tronu. Gdy jednak następcę tronu udał się autem by odwiedzić swego adiutanta, terrorysta Gawryło Pryncyp zdołał celnym strzałem zamordować Arcyksięcia i jego małżonkę. Inni spiskowcy skryli się u chłopca, Wasa Czkanowicza w dół do kartofli. W nocy przybyła do chłopca policja.

Policja wykryła spiskowców i skutych w kajdany odprawiono do więzienia.

Aniele udało się w nocy zbiec z domu von Merizziego; po dłuższym błądaniu się w górach trafiła przy pomocy młodego chłopca czarnogórskiego do stacji kolejowej, gdzie ją zatrzymała policja, domagając się okazania paszportu. Aniela, odprowadzona przez policję czarnogórską do granicy serbskiej przedostała się do Belgradu, skąd udała się w poszukiwaniu Milana do Sarajewa. Ale w pociągu zaskoczyła ją wieść, która zepnie przekreśliła jej plany.

Kilka lat przed opisywanymi wyżej wydarzeniami zachował ciężko na dworze rosyjskiego cara, następcę tronu, niedomiotni carewicz. Choroba była nader tajemnicza.

Choroba polegała na tym, że przy każdym uderzeniu, przy najmniejszym zadrażnieniu, następował wylew krwi i następcę tronu groziła śmierć.

Co prawda, dziecko było bardzo strzeżone, ale mimo wszystko trudno było nawet pod najczulszą opieką uniknąć przypadkowego uderzenia. Tak więc wydarzyło się, iż pewnego razu, gdy następcę tronu szybko biegł schodami na dół, spadł i uderzył się w kolano.

Natychmiast obrzekała cała nóżka, carewicz w silnej gorączce leżał w łóżeczku, wijąc się w straszliwych bólach.

Caryca była złamana i zrozpaczona. Jeśli syn jej umrze, następcą tronu będzie jej osobisty, zaciekle wrogi, brat cara, Michał.

Do chorego chłopca wezwano największych profesorów z kraju i z zagranicy. Dniem i nocą czuwal przy jego łóżu znakomici lekarze — ale chłopiec wygaszał z godziny na godzinę.

— Co teraz poczyć? — załamywała caryca ręce — Czemu tak znakomici lekarze nie potrafią uratować mego dziecka?

Damy dworskie usiłowały pocieszyć rozpaczającą matkę, chociaż same były przekonane, że chłopiec umiera i dni jego są policzone.

Pewnego dnia zjawila się u carycy żona wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, Anastazja Mikołajewna i powiedziała:

— Aleksandro, uważaj, co ci powiem. Znam człowieka, który może uratować Alioszę. Jestem przekonana, że wróci mu zdrowie.

— Któż to taki? — zapytała caryca — Chyba jakiś profesor z zagranicy...

— Nie, Aleksandro, to nie jest żaden profesor z zagranicy, to człowiek, który potrafi dokonać cudów...

Caryca odrzekła zrezygnowana.

— Polecano mi już takich znachorów, którzy ponoć zdolni są dokonać cudów, widzisz, jakie to miało skutki... Zaklinali, modlili się, wyczyniali jakieś czary i nic z tego...

— Ale człowiek, o którym mówię, posiada naprawdę boską moc — zapewniała wielka księżna. — Hrabina Ignatiewa opowiedziała mi o nim niebywałe cuda. Posłuchaj mnie, Aleksandro, i poslij po tego człowieka...

Sprawa zaciekała carycę.

— Ależ któż to jest taki? Skąd pochodzi?

— To wędrowny człowiek — odrzekła księżna — Pochodzi z Syberii. Znają go już w Petersburgu, człowiek ten wywarł również wielkie wrażenie na biskupie Hermogenie...

— A tyś go już widziała? — zaciekanie carycy wzrastało coraz bardziej.

— Oczywiście, poznałam go w domu hrabiny Ignatiew. Mówi takim głosem, że nas wszystkich

Do gabinetu cara wszedł wysoki chłop o długiej, rozwichrzonej brodzie i czuprynie. Miał na sobie długą siemkę i wysokie, chłopskie buty.

oczarował. Głos jego jest niezwykle, jak głos świętych mnichów. Wiesz, jak wielkim niedowiarkiem jest mój mąż, ale i on przyznał, że to jest niezwykle człowiek. Gdy spogląda na ciebie, musisz opuścić wzrok. Trudno jest oprzeć się czarowi jego wzroku: opowiadał o nim cudze. A nade wszystkich mówią, że posiada jakąś moc cudotwórczą: twierdzą, że ten człowiek wyleczył już niejednego chorego, nawet takich, którzy byli bliscy śmierci...

— Tak? Nawet bliskich śmierci?

— Tak, do hrabiny Ignatiew przyjechała jakaś niewiasta, Baszmakowa z Syberii. Z jej ust słyszałam właśnie o cudach, jakich ten człowiek dokonał na Syberii: przychodzili do niego nieuleczalni, trędowaci, a on wszystkich uleczył...

— Wszystkich?

— Nie tylko to: jakaś kobieta dwanaście lat była bezpłodna, on ją wysmarował jak mś tłuszczem, pomodlił się za spójność jej duszy, i wyzdrowiała...

— Tak, widać jest to boski człowiek. A jak się nazywa?

— Rasputin, Grigorij Rasputin. Ma dopiero pod czterdzieścik, wysoki, barzysty, silny chłop — opowiadała wielka księżna. — Ubiera się w zwykłą chłopską koszulę z zgrzebnego płótna, opasaną sznurkiem. W pierwszej chwili, gdy na niego spojrzysz

wyda się że to zwykły sobie chłop, a gdy ci się bliżej przygląda, gdy z tobą rozmawia, wtedy dopiero widzisz, że masz do czynienia z niezwykle osobistością...

— Wobec tego można go zawezwać do Alioszy — Caryca była pod wrażeniem słów i opowiadania wielkiej księżnej.

— Oczywiście, Aleksandro, rozmawiałam już z tym człowiekiem o chorobie Alioszy — odrzekła na to wielka księżna.

— Ach tak, rozmawiałas z nim już o naszym chłopcu? Cóż on powiedział?

— Powiedziała mi, że następca tronu naszego wielkiego imperium jest ciężko chory, że ty jesteś zrozpaczona, a on mi na to odrzekł pewnym siebie i rozkazującym głosem: „Powiedz carycy, żeby przestała płakać! Płacem niczego nie dokona! Powiedz jej, że wyleczę jej syna...”

— Mój Boże, tak powiedział? — wpadła caryca w stan egzaltacji — Ach, wobec tego jest to naprawdę boski człowiek! Jeszcze dzisiaj pomówię z Niki (tak caryca nazywała swego małżonka, cara Mikołaja II) i każę sprowadzić tego boskiego człowieka do naszego Alioszki! Niki sam przekonał się, że wszyscy lekarze i profesorowie nie mogą sobie dać rady...

Tego samego dnia caryca rozmawiała o Rasputinie ze swoim małżonkiem. Opowiedziała mu wszystko, oczywiście, w większym uniesieniu, aniżeli wielka księżna, przesadzając szereg szczegółów. Mówiła o nim z takim zapalem i wiarą, że Mikołaj II zgodził się natychmiast zawezwać „sybirskiego chłopca” do swego chorego syna.

Car wstydział się jednak swoich adiutantów i dworzan: coż powiedzą, gdy ujrzą w pałacu zwykłego chłopca, w koszulini, przepasanej sznurkiem? Poza tym car rozumiał, że lekarze będą obrażeni, gdy dowiedzą się, że do ich pacjenta sprowadzono jakiegoś niedouczonego znachora...

Po dłuższej naradzie postanowili car z carową, by wizyta była tak przygotowana, aby nikt z adiutantów i kamerdynerów o niej nie wiedział.

Wielka księżna Anastazja poradziła, by Rasputin przybył wieczorem w zamkniętej karecie; do pałacu zostanie wprowadzony potajemnym wejściem.

Z niepokojem w sercu, z niezwykle zacięciem wieniem oczekiwała teraz caryca przybycia tego „boskiego człowieka”. O zmierzchu stanęła przy potajemnym wejściu, przez które miała przybyć wielka księżna Anastazja w towarzystwie Rasputina.

Stała oparta o drzwi i nadsluchiwała.

Nagle zadrżała. Na schodach usłyszała jakieś ciężkie stapanie, nigdy jeszcze w pałacu nie rozlegało się echo tak ciężkich, niezdarnych kroków. Tak kroczy człowiek, który nosi ciężkie i wielkie chłopskie buty.

„To jest na pewno on... Boski człowiek” — niepokojnie biło serce carycy. Rozplomieniona, zasnana wbiegła do gabinetu cara i drżącym głosem zawołała:

— Niki! On idzie! Kazałam Stani (wielkiej księżnej) by go wprowadziła najsamprzód do twego gabinetu! Przygotuj się!

Car, który na wół leżąc na kanapie czytał jakiś stary francuski romans, pogladził ręką swą krótką, rudą brodkę i powiedział:

— Dobrześ uczyniła! Chcę z tym człowiekiem sam pomówić...

— Powiedz raczej, z tym świętym człowiekiem — poprawiła go caryca.

— Nie wiem jeszcze, czy jest święty! Przekonam się!

Zamknął książkę i założył jedną nogę na drugą. Caryca spoglądała niespokojnie na drzwi w niemym oczekiwaniu.

Na korytarzu rozległo się ciężkie, stanowcze stapanie. Do gabinetu cara wszedł wysoki chłop o długiej rozwichrzonej brodzie i czuprynie. Miał na sobie długą siemkę i niesamowicie wysokie chłopskie buty.

Uśmiechał się, ale z jego wzroku przebijała niezwyczajna czelność i odwaga.

(Dalszy ciąg jutro).

Teatr im. J. Słowackiego
Czwartek „Ormianin z Bejruthu“
„Ormianin z Bejruthu“, komedia Grzymały-Siedleckiego w opracowaniu scenicznym reż. Karbowskiego z Fabisiakiem w roli tytułowej, powtórzona będzie dziś, we czwartek wieczorem po cenach znizowanych.

Teatr Żydowski, Bocheńska 7.
Tylko 5 dni „Symche Plachta“ w teatrze żydowskim na Bocheńskiej. Na czwartą premierę w Krakowie „Najteater“ wybrał znaną komedię muzyczną J. Pregera „Symche Plachta“, która iskrzy się świetnym humorem i jest zarazem pełną poetycznego zacięcia. „Symche Plachta“ grany będzie tylko 5 dni.
Dziś początek przedstawienia o godz. 8.45 wieczór.
Przedsprzedaż biletów we firmie A. Fischhab, Grodzka 46.

REPERTUAR KIN:
ADRIA „Granica“
APOLLO „Florian“
ATLANTIC „Marco Polo“ i „Jan“
DOM ŻOŁNIERZA „San Francisco“
LOPP. „Miłość i lzy kobiety“
PROMIEN „Robin Hood“
SCALA: „Modelka“
STELLA „Włóczęgi północy“ i „Śmierć telnii wrogowie“
SZTUKA „Ostrożnie profesorze“
ŚWIT „Królowa Śnieżka“
WANDA „Paweł i Gawel“
WIECIECHA „Wieżnia bez krat“
FOTOPLASTIKON, ul. Szczepańska 5. „Z Genewy do Lyonu“

RADIO — KRAKÓW
Czwartek, 17 listopada 1938
6.57 Pieśń poranna, 8.10 Muzyka, 11.57 Transmisja sygnału czasu, Hejnał z Wieży Mariackiej, 14.00 Muzyka obiadowa, 14.55 Sprawy gospodarcze, 17.35 Utwory fortepianowe, 18 „Dobry wieczór państwu“, 18.10 Muzyka, 22 Lokalne wiadomości sportowe, 22.05 Kierunek Indowy w polityce i nauce tureckiej, 22.20 Koncert rozrywkowy orkiestry salonowo-jazzowej.

Z Teatru Żydowskiego.
„PROCES“ sztuka Edwarda Woola
Efektownie i zgrabnie napisana sztuka Edwarda Woola, „Proces“, przypominająca technicznie „Proces Mary Dugan“, nie mając zbyt wielu pretensyj do walorów literackich, spełnia swoje zadanie, jako zajmujące, rzetelnie skomponowane widowisko. Inscenizacja i reżyseria dyr. dr. Weichert'a pełna śmiałych pomysłów, rozrzuca akcję na scenie i na części widowni, widowała należyte tempo w dialogach i momentach zbiorowych. W wyśmienicie zgranym zespole na uwagę zasługują p. p. Szapiro (lady Ewelina), Guds (miss Karlon), Hajblum (oskarżony). Konstrukcja sceniczna inż. Dobruszkies'a umiejscowiła akcję na kilku kondygnacjach, wywołując złudzenie sali sądowej, o ciekawie rozwiązanej perspektywie.
Publiczność nie szczędziła wykonawcom dowodów uznania. Jedynie zastrzeżenie, jakie można poczynić pod adresem występujących, to nadto prymitywna niekiedy charakterystyka. Całość jednak spektaklu „Procesu“ jest odważnym, artystycznym czynem. (wi.)
Ogłaszajcie się w najpopularniejszym dzienniku „Ostatnie Wiadomości Poranne“

Odznaczenie krakowskich literatów i artystów

Wśród odznaczonych orderami z okazji 20-jej rocznicy odzyskania Niepodległości znaleźli się także znani literaci i artyści krakowscy, którzy rozwijają ożywioną działalność nie tylko na polu artystycznym i literackim, lecz również społecznym i państwowym.
I tak z pośród członków Związku Zawod. Literatów Polskich odznaczony został krzyżem oficerskim „Polonia Restituta“ śp. Rajmund Bergel, a krzyżem kawalerskim wiceprezes Związku dr Feliks Płazek. Złote Krzyże Zasługi otrzymali: znakomity poeta Józef Aleksander Gałuszka, krytyk literacki Kazimierz Czachowski i prof. A. E. Balicki. Za wybitną działalność zawodową na scenie Teatru im. J. Słowackiego otrzymali złote Krzyże Zasługi: Wiktor Biegański, Stefan Turski i Tadeusz Białkowski.
Nadto złote wawrzyny Polskiej Akademii Literatury otrzymali: prof. Władysław Jarocki, Zofia Jaroszevska, znakomita artystka Teatru im. J. Słowackiego, prof. Fryderyk Pautsch, prof. K. Sichulski i ks. Kruszyński. Srebrne wawrzyny przysznano pp.: Zofii Jachimieckiej i Alinie Świderskiej.

Żądajcie wypróbowanej **CHAŁWY** marki „**DARDANELE**“ we wszystkich smakach
Przy zakupie chałwy prosimy uważać na oryginalne opakowanie z firmą „Dardanele“
GDYŻ TYLKO TA CHAŁWA JEST NAJLEPSZA.

Likwidacja strajku we fabryce puszek T. Bohdanowicza

We wtorek w Inspektor. Pracy w obecności Inspektora Pracy p. inż. Królikiewicza doszło do porozumienia między przedstawicielami Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce, Oddział w Krakowie a „Małopolską Fabryką WYROBÓW BLASZANYCH“ Tadeusza Oroszeny Bohdanowicza w Krakowie przy ul. Poznańskiej w sprawie znanego strajku okupacyjnego, wynikłego na tle wydalenia z pracy p. Jana Brandysa, jak o tym obszernie pisaliśmy.
Strony podpisały ugodę, której mocą robotnicy zobowiązali się wrócić do pracy, natomiast sprawa zwolnienia z pracy p. Brandysa zostanie rozstrzygnięta na drodze sądowej przez Sąd Pracy w Krakowie, ponieważ nie podpada ona kompetencji arbitrażu.

Aresztowanie dwóch złodzieiów kolejowych
W ręce krakowskiej policji wpadli onegdaj dwaj notoryczni złodzieiowie: 19-letni Władysław Gorczyca i 15-letni Jan Różycki, obaj bez stałego miejsca zamieszkania.
Specjalnością tych młodocianych złodzieiów było okradanie podróżnych kolejowych z walizek. Złodziejom odebrano 5 walizek różnymi przedmiotami, które oceniane są na kwotę 1.300 zł. Aresztowanych wydano krakowskim władzom sądowym.

Niezwykła awantura podczas ćwiczeń wojskowych

Podczas tegorocznych ćwiczeń wojskowych, które odbywały się w miesiącach letnich do wsi Staszów, we województwie kieleckim, przybył szwadron ułanów w celu zakwaterowanie się. Ułani podjechali pod dom niejakiego Franciszka Winkiera vel Winkierskiego i oznajmili mu, że na potrzeby wojska rekwirują stodołę.
Wówczas Franciszek Winkiera vel Winkierski wspólnie z bratem swym Stanisławem i sąsiadem Władysławem Otarkowskim podszedł do rotmistrza, dowodzącego szwadronem i zaczął w sposób obelżywy wyrażać się o wojsku, po czym sprowokował bójkę, krzycząc: „Rozbroić ich“. Nic to jednak nie pomogło, gdyż żołnierze zakwaterowali się w stodołę, a we wyniku dochodzeń sądowych, zapalczywi włóścianie otrzymali akt oskarżenia i onegdaj odpowiadali za swój haniebny postępek przed sądem karnym w Krakowie.
Na podstawie przewodu sądowego, osk. Franciszek Winkiera vel Winkierski, skazany został na 10 mies., a Stanisław Winkiera i Władysław Otarkowski po 7 miesięcy bezwzględnej więzienia.

Garderoza damska do odebrania

We Wydziale śledczym przy ul. Siemiradzkiego 24 znajduje się do odebrania garderoba damska, pochodząca z kradzieży, a mianowicie: 2 swetry, bluzka i płaszcz damski. Poszkodowane osoby mogą zgłaszać się po odbiór w godzinach urzędowych.
„Uroda Słowacji“. W piątek, dn. 18 bm. o godz. 19 w sali odczytowej w Oleandrach wygłosi p. dyr. J. Magiera prelekcję pt. „Uroda Słowacji“, ilustrowaną przeźroczkami. Wstęp bezpłatny dla członków i zaproszonych gości.
„Kraków przed 50-ma latami“. Odczyt pod tym tytułem wygłosi prof. Józef Wiśniowski, star-

niem oddziału krak. Zw. Zawod. Literatów Polskich, dziś, we czwartek o godz. 7 wiecz w sali Nr 39 Uniwersytetu Jag. Wstęp 50 gr., akad. 25 gr., młodzież 10 gr.

Tapicer sprzedawał sacharynę przemycaną z Niemiec
Krakowski sąd okręg. skazał niejakiego Löbla Herziga, tapicera, zam. przy ul. Pobrzej 6, na 8 miesięcy bezwzględnej więzienia i grzywnę w kwocie 2000 zł., za sprzedaż 12 kg. sacharyny, którą do Krakowa przemycano z Niemiec.
Herzig był już karany więzieniem za podobny występ, lecz kara nie odniosła skutku, albowiem skazany, co podkreślone zostało w motywach wyroku, uczynił sobie z handlu przemycan-

ą sacharyną stałe źródło zarobkowania. Rozprawę prowadził sędzia Solecki, oskarżał prokurator Rawa.

Podrzutek w bramie przy ul. Starowiślnej
W bramie domu przy ul. Starowiślnej 69 znaleziono onegdaj podrzucone 3-miesięczne niemowlę, płci żeńskiej. Znajdę oddała policja do Żłóbka miejskiego, a za wyrodną matką wszczęto poszukiwania.

Awanturnik pobił policjantów po zabawie strzelców
Podczas zabawy w świetlicy Związku Strzeleckiego w Niepołomicach wieczorem dn. 1 października br. niejaki Franciszek Podolecki, znany awanturnik tam-

Niezmienne w czasie doskonała jakość

„Backin“
dra OETKERA

Niezrównana książka z przepisami Dra A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama“ jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i księgarniach. Cena obniżona 30 groszy.

Z Krakowskiej Opery
„Poławiacze pereł“
Godnie uczciła krakowska opera setną rocznicę urodzin genialnego kompozytora francuskiego Bizeta, wystawiając jedno z najcenniejszych jego dzieł „Poławiaczy Pereł“. Inwencja melodyjna Bizeta święci w omawianym utworze triumf, podobnie jak w „Carmen“ a pewien brak bezpośredniości okupiony jest mistrzowsko skonstruowanymi partiami chóralnymi. Podkreślić należy umiejętne rozmieszczenie w „Poławiaczach“ żywiołów: lirycznego i dramatycznego, stwarzających dla wykonawców szerokie pole do popisu.
Strona wykonawcza na onegdajszym spektaklu „Poławiaczy“ utrzymana była w niezwykle wysokim poziomie, dzięki współuczestnictwu znakomitej śpiewaczki koloraturowej, Ady Sari, świetnego barytona, ulubieńca melomanów krakowskich, p. Mossakowskiego i popularnego tenora, p. Popławskiego. Do tercetu gościnnie występującego dostroił się należycie p. Mazanek. Dyrygował sprężysto i z rozmachem dyr. Silich. Materiał muzyczny przygotował poprzednio solidnie prof. Ormicki. Reżyseria p. Stępniewskiego, jak zawsze, prostymi środkami, zdołała wydobyc estetycznych momentów w ugrupowaniu tłumy. Szczelnie wypełniona widownia oklaskiwała entuzjastycznie artystów. Jakże po cieszącym objawem jest fakt, że opera nie straciła po dzień dzisiejszy nic ze swej żywotności. (wigo)

tejszy został aresztowany przez policję. Podolecki w czasie prowadzenia do posterunku wszczął kłótnię z posterunkowymi, którzy pobił oraz znieważał obraźliwymi słowami. Za te przestępstwa odpowiadał Podolecki w dniu wczorajszym przed sądem okręg. w Krakowie. Sędzia mgr Pykoś skazał awanturnika na 6 miesięcy więzienia.
Czyszczenie rur wodociagowych
Zarząd Miejskich Wodociągów i kanalizacji w Krakowie przystępuje do czyszczenia rur wodociagowych, dla usunięcia nagromadzonego w nich osadu. Czynnosc ta spowoduje chwilowe zmniejszenie wody. Czyszczenie rozpocznie się dziś, 17 listopada br. i odbywać się będzie wieczorem od godz. 17, kolejno w poszczególnych dzielnicach miasta. Płukanie sieci trwać będzie 4 tygodni.